

«فرهیختگان» از داغ شدن فضای انتخابات گزارش می دهد

تکثر لیست‌های انتخاباتی

از فردا یعنی ۲۴ بهمن ماه، رقابت های انتخاباتی آغاز می شود و بیش از ۷۰۰۰ نفر در سراسر کشور برای کسب حدود ۲۹۰ کرسی مجلس با هم به رقابت می پردازند. آخرین خبری که از شورای نگهبان رسیده، تایید صلاحیت ۱۲۲ نفر دیگر است هرچند برخی اخبار غیررسمی از تایید جمع ۲۰۰ نفری هم خبر می دهند، اما هرچه هست هنوز هم فرصت برای عبور از فیلتر شورای نگهبان برای نامزدها وجود دارد و فعلا می توانند تا یک هفته دیگر امیدوار باشند که پایشان به رقابت باز شود.

از سوی دیگر چارچوب و مسیر کنش سیاسی جریان های مختلف در فضای رقابت های انتخاباتی هم به میزان زیادی مشخص شده و قاعدتا خارج از محدوده وقایع اخیر بعید است اتفاق ویژه ای رخ دهد.

اصولگرایان و ماجرای ناتمام وحدت – کثرت تا یکی، دو روز پیش شرایط اصولگرایان متفاوت از آن چیزی بود که امروز در آن به سر می برند. آنچنان که پیش از این گفته بودیم میان جریان موسوم به اصولگرایی در انتخابات آتی، حداقل سه طیف اصلی وجود داشت، اعضای شورای ائتلاف و طرفدارانش، جبهه پایداری و نوچپ گرایان معروف به عدالتخواهان. تا روز دوشنبه، جالش اصلی در رسانه ها و محافل سیاسی بر سر وحدت شورای ائتلاف و جبهه پایداری بود و همه خبرها پیرامون آن، تا آنجا که غلامعلی حدادعادل نامه ای سرگشاده نوشت و خطاب به مرتضی آقاآهرانی از عدم همراهی جبهه پایداری برای وحدت گلایه کرد و بعد از آن مرتضی آقاآهرانی نامه ای نوشت و پاسخ حداد را این گونه داد که چرا باید مراحل چهارگانه مکانیسم پیشنهادی جبهه پایداری در شورای ائتلاف انجام شود و در آستانه آخرین گام همه منتظر نشستنند برای اخبار بعدی.

روز دوشنبه ناگهان طرف چند ساعت همه چیز تغییر کرد. برای تعریف دقیق ماجرا باید به یک روز قبل یعنی یکشنبه گذشته و نتایج اولین جلسات اعضای شورای مرکزی شانا و هیات انتخاب را در دور پاییانی بازخوانی کنیم. عصر روز یکشنبه خبر آمد چند نفر از لیست ۳۰ نفره تهران مشخص شده اند. هفت نفر چهره شاخص، سه نفر از روحانیون و ۶ نفر از بانوان.

چهره های شاخص و تعداد رای آنها به این صورت بود: اول محمدباقر قالیباف ۲۶ رای، دوم جلیل بشارتی با ۲۴

رای، عبدالحسین روح الامینی ۲۳ رای، کیومرث هاشمی ۲۲ رای، عزت الله اکبری ۲۰ رای، الیاس ناداران ۱۸ رای و نهایتا سیدمصطفی میرسلیم با ۱۲ رای. با انتشار این لیست دو واکنش با تعداد تکرار زیاد میان فعالان رسانه ای و بدنه اصولگرایان در شبکه های اجتماعی مشاهده شد، واکنش هایی که ابراز می کرد وقایع جلسات هیات انتخاب خیلی طبیعی نیست. عصر دوشنبه اما وقتی لیست اصولگرایان با مشخص شدن چهره های جوان، تکمیل و سپس منتشر شد ماجرا جدی تر و واکنش ها زیادت ر شد. حضور محسن پیرهادی، سیدنظام الدین موسوی، امیرابراهیم رسولی، مجتبی ثانی، مالک شریعتی نیاسر، علی شمسی پور، مجتبی ابراهیمی، سیدمحسن دهنوی، علی جعفری، جواد نیکی ملکی، احمد نادری و مجتبی رضاخواه باعث شد خیلی زود واکنش های زیادی به نحوه تعیین لیست به ویژه در بخش جوانان آن شکل بگیرد.

اگر بنا باشد انتقادهای مختلف به لیست نهایی را ذیل یک مفهوم جمع بندی کنیم، باید به این نکته اشاره شود که در قریب به اتفاق نظرات، انتقاد نسبت به اینکه لیست براساس شایسته سالاری (تخصص و داشتن ایده کاربردی برای مجلس آینده) و محبوبیت (نظرسنجی عمومی و مشخص شدن جایگاه هر فرد در افکارعمومی) بسته نشده مطرح شده است، لذا بسیاری در تحلیل ارائه چنین لیستی گفتند برخی افراد پشت صحنه نقش موثری در تعیین نفرات نهایی داشته اند.

انتشار لیست و واکنش قالیباف

در میان انبوه انتقاده ها به لیست یادشده، شاید مهم ترین واکنش مربوط به اظهارنظر محمدباقر قالیباف در صفحه شخصی توئیتر خود بود. او ساعتی بعد از انتشار لیست نوشت: «من به شما وعده داده بودم که دغدغه مجلس آینده همان دغدغه مردم یعنی اقتصاد است. لیستی که به نام بنده اعلام شده است مورد تایید نیست.» انتشار این توئیت سرآغاز موجی از اظهارنظرهایی بود که از جدایی قالیباف از شورای ائتلاف همزمان با انتشار یک لیست جدید خبر می داد، لیستی که خیلی ها می گویند از سامانه ثبت نامی برای مجلس نو که قالیباف چندماه پیش راه انداخته بود، استخراج خواهد شد.

محمدصالح مفتاح از فعالان رسانه ای نزدیک به قالیباف در این مورد نوشت: «لیست ۲۰ نفره شورای ائتلاف انقلاب اسلامی انتظارات را برآورده نمی کند. ائتلاف برای این تشکیل می شود که لیست واحد باکیفیت و خوبی تدوین شود اما نه تنها این موضوع باعث ائتلاف نیروهای انقلابی نشد بلکه شاهد جدایی و کنارکشیدن جبهه پایداری از آن بودیم. باید کاری کنیم که در بر این پاشنه نچرخد و ظرفیت جوانان انقلابی به عرصه بیاید. این لیست توسط گروه ها

سیاست

و لابی های سیاسی بسته شده است. این لیست ممکن است با محوریت فرد دیگری شکل بگیرید و تنها کسی که می تواند برای لیست نو و انقلابی نقش محوری ایفا کند کسی جز محمدباقر قالیباف نیست.» و شائبه ها درمورد انتشار مجدد یک لیست از سوی قالیباف را خیلی جدی تر کرد. در این میان عصر روز گذشته «کانال آخرین خبر»، یکی از کانال های نزدیک به محمد باقر قالیباف و همراهانش شد اما دقایقی بعد از روی کانال منتشر کننده بدون ارائه توضیحی حذف شد.

سبل لیست های انتخاباتی

در ادامه انتقاده ها، ساعتی بعد در کانال منتسب به حاج منصور ارضی، از مداحان مشهور تهران هم پستی با محتوای یک بیانیه انتخاباتی منتشر شد و گفته شد «تا ۴۸ ساعت آینده لیست مردمی و انقلابی مقبول معرفی می شود.» درباره چرایی ارائه این لیست در بیانیه یادشده آمده بود: «از آنجا که لیست های ارائه شده آنچه مدنظر طیف وسیعی از دلسوزان انقلاب اسلامی نیست در فرصت باقی مانده لیستی از عناصر انقلابی و کارآمد با حمایت هیات های مذهبی و عزیزان حزب اللهی و دردمند نظام ارائه خواهد شد.» این البته پایان کار نبود، چراکه از آن سوی جبهه اصولگرایی خبر آمد که برخی از اعضای هیات دولت های نهم و دهم هم دست به کار شده اند و نسبت به انتشار لیست انتخاباتی و آغاز فعالیت برای رفتن به مجلس موازی دیگر اصولگرایان اقدام کرده اند. «ائتلاف مردم» نام فهرستی خواهد بود که در بیانیه جمعی از مدیران دولت های نهم و دهم هم دست به کار شده اند و نسبت به انتشار لیست انتخاباتی و آغاز فعالیت برای رفتن به مجلس موازی دیگر اصولگرایان اقدام کرده اند. «ائتلاف مردم» نام فهرستی خواهد بود که در بیانیه جمعی از مدیران دولت های نهم و دهم آمده و گفته شده است که فهرست نامزدهای منتخب به زودی ذیل این نام منتشر خواهد شد. از سوی دیگر اما یکی دو اقدام و اظهارنظر هم باعث شد که تحلیل ها به سمت سوی دیگری هم برود و امکان تجدیدنظر در لیست نهایی شورای ائتلاف محتمل شود. اولین اتفاق حذف پست مربوط به لیست نهایی شانا بود که بعد از حجم گسترده انتقاده ها از روی کانال این مجموعه برداشته و به نقل از دبیرخانه شورای ائتلاف نوشته شد: «دبیرخانه شورای ائتلاف نیروهای انقلاب اعلام کرد با توجه به گمانه زنی های مختلف و انتشار فهرست های متفاوت با عنوان لیست شورای ائتلاف در تهران، اسامی نهایی ۳۰ نامزد این ائتلاف در تهران به زودی از طریق شورا رسما به اطلاع عموم خواهد رسید.» اتفاق دوم اعلام نظر علیرضا زاکانی کاندیدای ورود به مجلس از حوزه انتخابیه قم بود. او دیروز در توئیتر خود نوشت: «درخصوص لیست شورای ائتلاف اگرچه بنده هیچ نقشی نداشتم و در جلسات هم به

جبهه پایداری و منطق وحدت

در این شرایط اما خیلی ها منتظر انتشار لیست جبهه پایداری هستند تا ببینند اول آنها چه نگاهی به جوانگرایی و انتخاب افراد دارند و ثانیاً اینکه چه درصدی از شباهت و اشتراک میان دو لیست منتشرشده وجود خواهد داشت، هر چند نمی توان از هم اکنون احتمال شکل گیری گفت وگوهایی را میان طرفین از یاد برد، اما بعید است اتفاق خاصی در این زمینه رخ دهد. در این بین از کنار این موضوع هم نمی توان گذشت که فعالان رسانه ای منسوب به جبهه پایداری و البته نوچپ گرایان طی یکی، دو روز گذشته اتفاق های رخ داده حول لیست شورای ائتلاف را تایید منطق خودشان در نحوه برخورد با موضوع وحدت دانسته و نسبت به مدل کاری شورای ائتلاف مجددا انتقاد کردند.

نوچپ گرایان ستاد تشکیل دادند

جریان عدالتخواهان که یکی از گزینه های خود را در لیست شورای ائتلاف می بیند و البته تاکنون نسبت به آن موضعی نگرفته، طی چند روز گذشته فعالیت جدی تری در برای انتخابات آغاز کرده است. بعد از آنکه سیدمجید حسینی حوزه انتخابیه خود را از مشهد به تهران تغییر داد تا بتواند در کنار دیگر همکاران خود باشد و البته همزمان با انتشار نامه ای با محمدباقر قالیباف هم مرزبندی کرد، حالا خبر آمده ستاد انتخاباتی عدالتخواهان با حضور دو تن از اعضای رد صلاحیت شده شان تشکیل شده است. اول اینکه این افراد نام حرکت انتخاباتی خود را «پویش مجلس عدالت خواه» گذاشته اند و بنا دارند ذیل این نام فعالیت های تبلیغاتی خود را ساماندهی کنند. دومین موضوع انتخاب مسئولان ستاد انتخاباتی آنهاست. طبق اخبار منتشرشده سید زیباکلام، استاد دانشگاه تهران به عنوان رئیس ستاد عدالتخواهان و امیر تفرشی به عنوان سخنگوی ستاد انتخاب شده اند. در بیانیه شورای مرکزی پویش که به همین مناسبت منتشرشده با تاکید بر اینکه مهم ترین اولویت و هدف این پویش در انتخابات این دوره، پیگیری مطالبات مردم در برابر صاحبان منافع و مبارزه فراجناحی و سنجشگرایانه با فساد است، بر ارائه لیست انتخاباتی مستقل برای حوزه انتخابیه تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس براساس یک برنامه مدون و پلنترم اقتصادی و اجتماعی تاکید شده است.

لیست اصلاح طلبان قطعی شد

بعد از آنکه چند چهره مشهور از اصلاح طلبان (محمدحسین مقیمی، استاندار سابق تهران و محمدعلی افشانی، شهردار سابق تهران) از سوی شورای نگهبان تایید صلاحیت شدند و به اصطلاح لیست شان برای تهران پر و پیمان شد، برخی خبرها از اعضای شورای عالی گویای این بود که اگر همین روال را شورای نگهبان ادامه دهد حتی ممکن است شورای عالی هم تجدیدنظر کرده و نسبت به انتشار لیست در تهران اقدام کند. این خبر را اسماعیل گرامی مقدم اعلام کرد اما به نظر می رسد با توقف تایید صلاحیت چهره های مشهور اصلاح طلبان، وضعیت شورای عالی نسبت به قبل تغییری نکند. در این شرایط باید به سرآغ احزاب رفت، همان هایی که گفتند در غیاب شسسا لیست خواهند داد.

آنچنان که راه چمنی از فعالان اصلاح طلب قبل گفته بود، حدود ۱۰ حزب بنا دارند با عنوان ائتلاف اصلاح طلبان پایتخت نسبت به انتشار لیست اقدام کنند و تا چند روز آینده نسبت به این کار اقدام خواهند کرد. از طرف دیگر اما به نظر می رسد که از جانب اصلاح طلبان تنها یک لیست منتشر نشود، چرا که کارگزارانی ها پیش از این گفته بودند با وجود شرکت در انتخابات بنا ندارند با دیگر احزاب ائتلاف کنند و لیست انتخاباتی خودشان را منتشر خواهند کرد. در این میان البته حسین مرعشی، سخنگوی این حزب اطلاعات تکمیلی هم داده و گفته است کارگزاران برای تهران یک لیست با ۲۰ نامزد را منتشر خواهد کرد. درمورد این خبر برخی ها معتقدند از آنجایی که کارگزارانی ها همیشه مدافع ائتلاف با برخی افراد منتسب به جریان راست بوده اند، بعید نیست این بار هم در همان مسیر حرکت کنند و لیست شان را صرفا با اصلاح طلبان پر نکنند. اینها البته اخباری است که همگی تا دوشنبه ظهر تقریبا رسانه ای شده و بعد از آن هنوز اصلاح طلبان موضع تازه ای نگرفته اند. اما چرا شاید اخبار بعد از روز دوشنبه درباره اصلاح طلبان باید مهم باشد؟ عدم توفیق در رسیدن به یک لیست واحد میان اصولگرایان، حتما باعث خواهد شد رقبای این جریان شوخحال و امیدوار به کسب موفقیت هرچند نسبی در انتخابات شوند. برخی اخبار گویای این است که بعید نیست در شرایط جدید که از روز دوشنبه رقم خورده، اصلاح طلبان تغییر سیاست دهند و با یک لیست آن هم از چهره های مشهوری که در تهران دارند وارد انتخابات شوند و از فرصت انشقاق و پراکندگی اصولگرایان نهایت استفاده را ببرند.

ماجرای تغییر حوزه های انتخاباتی

درباره اصلاح طلبان البته این روزها خبرها بیشتر حول تغییر حوزه های انتخابیه بود، خبری که درمورد مجید انصاری، محمدعلی وکیلی، افشین صالح علا و سیده فاطمه ذوالقدر، منتشر کردند، اما قریب به اتفاق آنها تکذیب شد. درمورد مجید انصاری که احتمالا سرلیست اصلاح طلبان در تهران باشد، گفته بودند بنا دارد به کرمان برود و از حوزه انتخابیه زادگاهش شهر زرنند وارد میدان رقابت شود اما خیلی زود این خبر تکذیب شد و او اعلام کرد بنایی برای این کار ندارد، هرچند مشخص بود اصلاح طلبان چهره سرشناس شان را به کرمان نخواهند فرستاد. درباره محمدحسن مقیمی، معاون سیاسی سابق وزیر کشور و استاندار سابق تهران هم گفته شده بود او هم زادگاهش خمین را برای «خمین» حضور در انتخابات برگزیده است که آن هم رد شد و او در گفت وگو با یکی از سایت های اصلاح طلب عنوان کرد: «مهلت تغییر حوزه انتخابیه ۲۴ ساعت بعد از تایید صلاحیت بود که با توجه به گذشت چند روز از این بررسی صلاحیت ها عملا وقت تغییر حوزه انتخابیه تمام شده است مضاف برآنکه من اصلا قصد چنین کاری نداشتم.» همچنین براساس اخبار رسمی منتشرشده، صالح علا و محمدعلی وکیلی که گفته شده بود به ترتیب از نور مازندران و شیراز بنای حضور در انتخابات را دارند، هر دوی این افراد رقابت های انتخاباتی را از تهران دنبال خواهند کرد و بنای حضور در شهرستان ها را ندارند. با وجود این و با عدم تکذیب سیده فاطمه ذوالقدر به نظر می رسد احتمالا و تنها کسی باشد که حوزه خود را تغییر داده و از میناب وارد گود خواهد شد.

چالش انتخابات و کارت ملی هوشمند

راهکارهای سازمان ثبت احوال برای ارائه نوع مدارک لازم جهت شرکت در انتخابات برای فاقدان کارت هوشمند هرچه سریع تر اعلام شود. اگر شناسنامه ملاک عمل باشد، بسیاری از شناسنامه های موجود فاقد شماره ملی و عکس (رای اولی ها) هستند و این یعنی مشکل فقط از صورتی به صورت دیگر تبدیل شده و اگر بنا بر آن باشد که به فیش کاغذی ثبت نام اکتفا شود، باز ۱۲ تا ۸ میلیون نفر با تکلیف خواهند ماند. همچنین اگر سازمان ثبت احوال یا وزارت کشور با تسامح بپذیرند که ملاک رای دهی این دسته آخر همان کارت ملی قبلی باشد، خود نیازمند لغو مصوبه ابطال کارت ملی قبلی توسط هیات دولت و نوعی بازگشت به عقب و عدول از مواضع است.

برای کارت هوشمند ملی ثبت نام نکرده اند. این در حالی است که فرماندار تهران حدود یک ماه پیش (۹۸/۱۱/۱۴) درمورد مدارک لازم رای دهی و نحوه اجرای انتخابات گفته بود: «با احراز هویت الکترونیکی، هر کارت ملی یکبار قابل استفاده است و پس از اولین استفاده همه دستگاه ها در سایر شعب اخذ رای در سراسر کشور این کارت را شناسایی می کنند که یکبار استفاده شده است.» این اظهارات اگر به منزله آن باشد که لازمه رای دادن شهروندان برخورداری آنها از کارت هوشمند ملی است، چند میلیون نفر از واجدان شرایط با مانعی جدی برای شرکت در انتخابات مواجهند. از سوی دیگر در صورتی که فعلا کارت هوشمند ملی ملاک عمل در احراز هویت قرار نگیرد، ضروری است تمهیدات و

۲۴ بهمن آغاز مهلت تبلیغات

تبلیغات انتخاباتی نامزدها از روز ۲۴ بهمن آغاز خواهد شد و کاندیداها یک هفته فرصت دارند مردم را در جریان ایده ها و برنامه ها جهت گیری های سیاسی و... خود قرار دهند. این فرصت راس ساعت ۲۴، ۳۰ بهمن ماه خاتمه می یابد و از بامداد اول اسفند هرگونه تبلیغاتی از سوی ستادهای انتخاباتی نمایندگان تخلف محسوب می شود و پیگرد حقوقی و قانونی دارد. تجربه ثابت کرده شمارش آرا در شهرستان ها عمدتا ظرف یک روز و در تهران حدود روز بعد از انتخابات به طسول می انجامد و این یعنی تهرانی ها برای روشن شدن نتیجه، دست کم باید تا یکشنبه شب منتظر بمانند.

اکثریت مطلق، شرط پیروزی در دور اول

روز گذشته شورای نگهبان طبق اعلام قبلی، لیست نهایی داوطلبان یازدهمین دوره انتخابات مجلس را به وزارت کشور ارسال کرد. امروز نیز فرمانداران مراکز حوزه انتخابیه اسامی نامزدهای تایید صلاحیت شده یازدهمین دوره انتخابات مجلس را به صورت رسمی منتشر می کنند. در دور نخست، کاندیداها باید اکثریت مطلق آرا را به دست آورند تا راهی بهارستان شوند. به عبارتی، کسب حداقل ۵۰ درصد آرای رای دهندگان حوزه انتخابیه برای راهیایی به مجلس ضروری است و در غیر این صورت رقابت به مرحله دوم در اردیبهشت ۹۹ (که تاریخ دقیق آن در روزهای بعد اعلام می شود) کشیده خواهد شد.

۳ میلیون رای اولی

طبق اعلام جمال عرف، رئیس ستاد انتخابات کشور، واجدان شرایط شرکت در انتخابات اسفندماه ۱۳۹۸، ۲۹ میلیون و ۳۹ هزار و ۱۵۲ نفر مرد و ۲۸ میلیون و ۸۷۹ هزار و ۶ نفر زن هستند. مردم می توانند در روز دوم اسفندماه، در ۶ هزار و ۶۵۹ شعبه اخذ رای، پای صندوق های رای بروند و آرای خود را در ۱۳ هزار و ۳۱۸ صندوق بریزند.